

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/72 van 7 september 2021

betreffende

tekst	ontwerp van besluit
van	de Vlaamse Regering
titel	over de beroepscompetenties voor binnenvaartpersoneel
roepnaam	(BVR beroepscompetenties binnenvaart)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 16 juli 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna de "**VTC**");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna het "**e-govdecreet**"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna de "**AVG**"), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna de "**WVG**");

Gelet op het verzoek om advies van 19 juli 2021 van de heer Luc Jansegers, kabinetschef van de Vlaamse minister van mobiliteit, ontvangen door de VTC op 19 juli 2021];

Brengt op 7 september 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De kabinetschef van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit (hierna de "**Adviesvrager**") verzocht bij brief van 19 juli 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "**VTC**") over een voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering *over de beroepscompetenties voor binnenvaartpersoneel* (hierna het "**Ontwerp**").
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het voorliggende besluit vormt de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart.
4. In deze Richtlijn worden de voorwaarden en procedures vastgesteld voor de certificering van de kwalificaties van (alle) personen die betrokken zijn bij het bedienen van een vaartuig dat de binnenwateren in de Unie bevaart, en voor de erkenning van die kwalificaties in de lidstaten.
5. De richtlijn zorgt enerzijds voor een verdere harmonisering van de wetgeving op het gebied van beroepskwalificaties in de binnenvaart in Europa en anderzijds bevordert zij arbeidsmobiliteit in en veiligheid van de scheepvaart.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

6. Het Ontwerp is gebaseerd op:
  - het decreet van 2 april 2004 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap De Vlaamse Waterweg nv, naamloze vennootschap van publiek recht, artikel 5, §7, toegevoegd bij decreet van 26 april 2019;
  - het scheepvaartdecreet van xxx, artikel 56, 59, 60, 61 en 62.
7. De VTC gaf al eerder een advies over het ontwerp van scheepvaartdecreet (advies 2021/04)¹.
8. Het Ontwerp bevat verschillende bepalingen over verwerking van persoonsgegevens, onder meer de artikelen 11, 15- 17, 32-34 en 37.
9. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: de dekbemanningsleden (waaronder schippers), deskundigen op het gebied van vloeibaar aardgas en deskundigen voor de passagiersvaart van de volgende types vaartuigen op de binnenwateren (artikel 3, §1 Ontwerp):
  - “1° vaartuigen met een lengte van 20 meter of meer;*
  - 2° vaartuigen waarvan het volume, berekent als het product van de lengte, breedte en diepgang, 100 kubieke meter of meer bedraagt;*
  - 3° sleep- en duwboten die bestemd zijn voor:*
    - a) het slepen of duwen van de vaartuigen, vermeld in punt 1° en 2°;*
    - b) het slepen of duwen van drijvende werktuigen;*
    - c) het langs zij gekoppeld meevoeren van de vaartuigen, vermeld in punt 1° en 2°, of drijvende werktuigen;*
  - 4° passagiersvaartuigen;*
  - 5° vaartuigen die met toepassing van de Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land, over een certificaat van goedkeuring moeten beschikken;*
  - 6° drijvende werktuigen.”*
10. Van deze personen worden identificatiegegevens (onder meer kopie van identiteitskaart of paspoort, leeftijd), gegevens over beroepscompetentie en gegevens over de gezondheid (medische geschiktheid) verwerkt.
11. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

---

¹ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2021_04_advies.pdf

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

12. Het Ontwerp is gebaseerd op het decreet van 2 april 2004 *betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap De Vlaamse Waterweg nv, naamloze vennootschap van publiek recht*, artikel 5, §7, toegevoegd bij het decreet van 26 april 2019 en het scheepvaartdecreet, artikel 56, 59, 60, 61 en 62.
13. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG en voor sommige verwerkingen in artikel 9 AVG².
14. Noch het Ontwerp, noch de nota aan de Vlaamse Regering vermelden expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. Er wordt eveneens geen expliciete melding gemaakt van op grond van welke uitzondering op het verbod in de AVG de gezondheidsgegevens van de betrokkenen eventueel zullen worden verwerkt. Het scheepvaartdecreet voorziet evenmin in een rechtvaardigingsgrond.
15. Het Ontwerp voorziet in een gedeeltelijke omzetting van de volgende richtlijnen (artikel 1 Ontwerp):
- “1° richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart en tot intrekking van de Richtlijnen 91/672/EEG en 96/50/E G van de Raad;*
2° gedelegeerde richtlijn (EU) 2020/12 van de Commissie van 2 augustus 2019 tot aanvulling van Richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft normen betreffende competenties en de overeenkomstige kennis en vaardigheden voor praktijkexamens, de goedkeuring van simulatoren en medische geschiktheid.”
16. De nota aan de Vlaamse Regering stelt het volgende:
- “In de richtlijn [2017/2397 EU] stelt de Commissie voor om de erkenning van de beroepskwalificaties te baseren op de competenties die nodig zijn voor het gebruik van vaartuigen en om de erkenning van kwalificaties te koppelen aan normen voor de beoordeling van competenties, de goedkeuring van opleidingsprogramma’s en het toezicht op en de evaluatie van certificering en opleiding. Deze benadering komt tegemoet aan de al lang bestaande oproepen van de sector en de lidstaten om het verouderde wettelijk kader te herzien en te vervangen door een modern, op competenties gebaseerd kader overeenkomstig de aanpak van de erkenning van kwalificaties voor andere vervoerswijzen. Het kan helpen ondernemingen toegang te geven tot het aanbod aan binnenvaartdiensten met de beste beschikbare kwaliteit, prijs of dienstverlening, en professionals uit de sector helpen om snel en eenvoudig hun diensten aan te bieden in de hele EU.”*
17. De VTC meent dat er met andere woorden sprake is van een verwerking noodzakelijk voor **de vervulling van een taak van algemeen belang** die aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen (artikel 6, lid 1, e), AVG). De VTC beveelt aan de **rechtvaardigingsgrond** toe te voegen aan het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse Regering.
18. In het Ontwerp worden ook bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9.1 AVG verwerkt, die een bijzondere rechtsbasis behoeven.
19. De VTC merkt in dit verband ten eerste op dat geen rechtvaardiging mogelijk is op grond van artikel 9.2, a)³ (namelijk uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene). Artikel 33, §3 Ontwerp stelt namelijk enkel dat er sprake is van een voorafgaande inlichting van de betrokkenen over de verwerking van deze gegevens over hun gezondheid. Dit houdt geen toestemming en is louter een toepassing van het transparantiebeginsel. Artikel 33, §3 Ontwerp stelt: “De

---

² Wat ook de mogelijkheid van de verwerkingen ervan beperkt.

³ “a) de betrokkene heeft uitdrukkelijke toestemming gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens voor een of meer welbepaalde doeleinden, behalve indien in Unierecht of lidstatelijk recht is bepaald dat het in lid 1 genoemde verbod niet door de betrokkene kan worden opgeheven;”

personen, vermeld in artikel 4 en 5, van wie de persoonsgegevens, met name de gegevens over hun gezondheid, worden verwerkt in de registers, vermeld in artikel 34, de Europese bemanningsdatabank en de EHDB, worden daarvoor af van op de hoogte gebracht. Die personen krijgen toegang tot hun eigen persoonsgegevens en ontvangen op hun verzoek altijd een afschrift van die gegevens.”

20. De VTC merkt in dit verband verder op dat als de aanvrager een dergelijke verwerking zou willen stoeien op artikel 9.2, g), AVG, hij het zwaarwegend algemeen belang moet aantonen dat de verwerking van deze gegevens noodzaak.
21. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵
22. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁶, die enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
23. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal namelijk niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden.
24. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of voor een beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
25. Aangezien er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkene, moeten strengere beveiligingsmaatregelen worden genomen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 9 WVG die aangeeft welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:

---

⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁵ Zie DEGRAVE, E., *“L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

⁶

- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

26. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.

3. Doelbinding

27. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

28. Artikel 33, §2 Ontwerp bepaalt:

“De persoonsgegevens mogen uitsluitend worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

1° de toepassing, handhaving en evaluatie van dit besluit en de richtlijn;

2° de uitwisseling van informatie tussen de autoriteiten die toegang hebben tot de Europese bemanningsdatabank (ECDB) en de EHDB en de Europese Commissie;

3° het opstellen van statistieken.

Geanonimiseerde informatie uit dergelijke gegevens, vermeld in deze paragraaf, kan gebruikt worden om het beleid om het vervoer over de binnenwateren te bevorderen, te ondersteunen.”

29. De VTC is van oordeel dat de doeleinden voldoende welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

30. Artikel 33, §2, tweede lid bepaalt dat geanonimiseerde informatie uit dergelijke gegevens, vermeld in deze paragraaf, kan gebruikt worden om het beleid om het vervoer over de binnenwateren te bevorderen, te ondersteunen. Voor zover het werkelijk geanonimiseerde gegevens (niet te verwarren met gepseudonimiseerde) betreft, gaat het niet om persoonsgegevens en heeft de VTC geen opmerkingen.

4. Verantwoordelijkheid

31. Artikel 4.7) AVG stelt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

32. Noch het Ontwerp, noch het Scheepvaartdecreet bepaalt expliciet wie optreedt als verwerkingsverantwoordelijke. Aangezien de VTC van oordeel is dat de rechtvaardigingsgrond te vinden is in artikel 6.1, e), AVG moet de verantwoordelijke niet expliciet vermeld worden (maar is dit wel aan te bevelen). De VTC gaat ervan uit dat De Vlaamse Waterweg nv verwerkingsverantwoordelijke is (op basis van artikel 11-12 en 15-19 Ontwerp), gezien De Vlaamse Waterweg nv verantwoordelijk is voor de verwerking van de aanvragen tot vergunning en het afgeven van deze vergunningen. De Vlaamse Waterweg nv houdt eveneens een register bij over de kwalificatiecertificaten van de Unie, dienstboekjes en vaartijdenboeken (artikel 34 Ontwerp).

33. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijke(n) moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordelingen** (GEB - artikel 35 AVG)⁷ voor de voorziene verwerking van persoonsgegevens al dan niet noodzakelijk is. De VTC wijst in dat kader op de lijst met verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd door Vlaamse bestuursinstanties.⁸ De volgende verwerkingen worden door het Ontwerp vooropgesteld en vereisen een GEB:
- de uitwisseling op systematische wijze van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen.

5. Minimale gegevensverwerking

34. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
35. Voor de **categorieën van betrokkenen** wordt verwezen naar randnummer 9.
36. De **categorieën van persoonsgegevens** die worden verwerkt zijn:
- identificatiegegevens: kopie van de identiteitskaart, een paspoort of een gelijkwaardig document conform de Belgische wetgeving en daarin opgenomen gegevens; leeftijd;
  - gegevens over de gezondheid (medische geschiktheid) van de aanvrager van een vergunning. Hier kan verwezen worden naar bijlage A3 (essentiële eisen inzake medische geschiktheid);
  - gegevens over competentie.
37. Het Ontwerp stelt in artikel 15, 16 en 17 dat de betrokkene een kopie van de identiteitskaart moet indienen bij de aanvraag. Deze kopie bevat het **rijksregisternummer** van de betrokkene. De VTC wijst op het derde lid van paragraaf 1 van artikel 8 van de wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (onderlijning VTC):

“§ 1. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken houdt de verplichting in dit Rijksregisternummer eveneens te gebruiken in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen. Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.”

De VTC beveelt aan om voor een decretale basis te zorgen voor het gebruik van het rijksregisternummer.

38. De Vlaamse Waterweg nv houdt een register bij over de kwalificatiecertificaten van de Unie, dienstboekjes en vaartijdenboeken die hij heeft afgegeven. Niet alle hiervoor vermelde persoonsgegevens (randnummer 32) worden in dit register opgenomen (artikel 34, §1 Ontwerp):

---

⁷ Voor richtlijnen over, zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:
<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>
- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2018.pdf>)
- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ - Lijst VTC met criteria voor een GEB/DPIA: <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:
<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>
- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2018.pdf>)

“In de registers, vermeld in het eerste lid, worden al de volgende gegevens over de dienstboekjes vermeld:

1° de naam van de houder en zijn identificatienummer;

2° het identificatienummer van het dienstboekje;

3° de datum van afgifte;

4° de autoriteit van afgifte.

In de registers, vermeld in het eerste lid, worden al de volgende gegevens over de vaartijdenboeken vermeld:

1° de naam van het vaartuig;

2° het Europees identificatienummer of het Europees scheepsidentificatienummer (ENI-nummer);

3° het identificatienummer van het vaartijdenboek;

4° de datum van afgifte;

5° de autoriteit van afgifte.”

39. Artikel 34, §2 stelt: *“De gegevens over kwalificatiecertificaten, dienstboekjes en vaartijdenboeken, vermeld in paragraaf 1, worden op accurate wijze en onmiddellijk geregistreerd in de door de Europese Commissie beheerde gegevensbank en de EHDB”*. De EHDB is de Europese scheepsrompendatabank. Hierdoor is er ook sprake van **ontvangers** in de zin van artikel 4,9° AVG. Als een ontvanger wordt namelijk gekwalificeerd *“een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de persoonsgegevens worden verstrekt.”* Dit is relevant voor de rechten van de betrokkene en de transparantie (luik 8).
40. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens (bijvoorbeeld artikel 31 Ontwerp), namelijk de mededeling aan andere gewesten. Eveneens is er sprake van de uitwisseling van relevante informatie met de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten. Artikel 37, lid 2 Ontwerp stelt hierover het volgende: *“De uitwisseling van relevante informatie met de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten en andere gewesten over de certificering van personen die bij de bediening van een vaartuig zijn betrokken, met inbegrip van informatie over de schorsing en intrekking van certificaten, gebeurt conform de beginselen over de bescherming van persoonsgegevens, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming”*.
41. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

6. De bewaartermijn

42. Krachtens artikel 5.1. e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
43. Artikel 34, §3 Ontwerp stelt: *“Alle persoonsgegevens die in de registers, vermeld in paragraaf 1, of in de gegevensdatabanken, vermeld in paragraaf 2, worden opgenomen, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarover de gegevens worden verzameld of waarvoor ze op grond van dit besluit en de richtlijn verder worden verwerkt. Persoonsgegevens die niet meer nodig zijn voor die doeleinden, worden vernietigd.”*
44. De omschrijving van de bewaartermijn in artikel 34, §3 Ontwerp is naar mening van de VTC onvoldoende duidelijk. De maximale bewaartermijn is niet bepaald, en evenmin bepaalbaar. De VTC adviseert dat de verwerkingsverantwoordelijke de maximale bewaartermijn(en) voor de verwerking van deze persoonsgegevens bepaalt, of toch minstens criteria voorziet die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

7. Juistheid

45. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
46. Noch het Ontwerp, noch het scheepvaartdecreet bevat bepalingen hierover. De VTC beveelt aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen. De verwerkingsverantwoordelijke zal hier in elk geval maatregelen voor moeten vastleggen.

8. Rechten van de betrokkenen en transparantie

47. Persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is (artikel 5.1 a) AVG.
48. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
49. Gezien bepaalde ontvangers (zie hiervoor) toegang hebben tot de persoonsgegevens (artikel 34, §2 Ontwerp) moet een bijzondere aandacht ook uitgaan naar artikel 13, 1, d), AVG, over de te verstrekken gegevens wanneer persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld. De verwerkingsverantwoordelijke dient de betrokkene op de hoogte te stellen van de ontvangers of de categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens.
50. Voor de rechten van de betrokkenen en transparantie kan worden verwezen naar artikel 33 Ontwerp. Artikel 33, §3 Ontwerp bepaalt hierover, maar enkel voor gegevens over de gezondheid van de betrokkene: *“De personen, vermeld in artikel 4 en 5, van wie de persoonsgegevens, met name de gegevens over hun gezondheid, worden verwerkt in de registers, vermeld in artikel 34, de Europese bemanningsdatabank en de EHDB, worden daar vooraf van op de hoogte gebracht. Die personen krijgen toegang tot hun eigen persoonsgegevens en ontvangen op hun verzoek altijd een afschrift van die gegevens”*.
51. De VTC stelt zich de vraag of dit niet uit te breiden valt met alle persoonsgegevens die verwerkt worden. Op die manier zou dit ook beter aansluiten bij de memorie.
52. De nota aan de Vlaamse regering vermeldt verder in de toelichting bij artikel 33: *“De betrokken personen moeten ten alle tijde toegang kunnen krijgen tot hun eigen persoonsgegevens”*.
53. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp verder aan te vullen met de verplicht op te nemen **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 46, met eventuele verwijzing naar een privacyverklaring op de website, zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en duidelijk weten tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten inzake bescherming van persoonsgegevens.

9. Beveiligingsmaatregelen

54. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
55. De VTC wijst erop dat aangezien het hier bijzondere categorieën van gegevens betreft (gegevens over de gezondheid van betrokkenen), een bijzondere aandacht vereist is voor informatieveiligheid.

56. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁰ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹¹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹².
57. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
  - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
58. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹³.
59. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de regelgever echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁴.

---

⁹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁰ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (http://vtc.corve.be/docs/VTC_VEILIGHEID_referentiemaatregelen-vs-01.pdf)

¹¹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008-steunpunt.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹² *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹³ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁴ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

60. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtsgronden aangeven, eventueel in de nota aan de Vlaamse regering (luik 2);
- alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen (de verwerkingsverantwoordelijke aanduiden) (luik 4);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-09-13 13:46:26 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

